

Samverkan nyckeln till innovationer

17 oktober 2014 kl 11:04, uppdaterad: 17 oktober 2014 kl 14:07

REPLIK | INNOVATIONER

Om det gick att "bevisa" vilken politik som fungerar bäst hade nog både Sverige och andra redan tagit hänsyn till det.

Anders Blom

Det är bra att innovationspolitik debatteras (Brännpunkt 10/10). En träffsäkrare politik på området är förmodligen den enskilt viktigaste politikomläggning vi kan göra för att säkra framtida välstånd.

Artikeln bygger på en rapport från Reforminstitutet . Den innehåller en genomgång av de hundra viktigaste innovationerna i Sverige och hur de tillkommit. Rapporten bevisar, enligt artikeln, att en växande andel av de spännande innovationerna görs av fristående uppfinnare och att fokus i politiken därför bör vridas bort från universitet och företag.

Om det gick att "bevisa" vilken politik som fungerar bäst hade nog både Sverige och andra redan tagit hänsyn till det. Så enkelt är det inte. En läsning av den aktuella rapporten visar vilka metodologiska svårigheter som finns och rapportförfattaren betonar dem själv.

Ingen av de hundra innovationerna på listan handlar om flygteknik. Ändå tillverkas i Linköping ett av världens mest framgångsrika stridsflygplan. Och i Trollhättan tillverkas motorkomponenter som sitter i 90 procent av världens alla civila flygplan. Vi talar om en bransch med 12 000 anställda som omsätter över 20 miljarder, varav 70 procent på export. Komplexa industriprojekt inom området sker allt oftare i internationella samarbeten, där Sveriges teknikövertag och konkurrenskraft vida överstiger vad vårt lands storlek motiverar.

Har det uppnåtts utan innovationer? Nej, det är något som inte stämmer.

Artikelförfattarna undervärderar betydelsen av "företagsnära innovation". Rullbälten, Skype och GSM-telefoni är spektakulära svenska miljardsuccéer, ja. Men det är lika spektakulärt att mängder av svenska företag i mördande konkurrens år efter år fortsätter att vara världsledande. Hur går det till?

Svar: Genom att briljanta, innovativa medarbetare ständigt hittar på nya lösningar så att kvaliteten kan höjas och produktionen effektiviseras. Det som gjorts och det som görs för att främja företagsnära innovation har helt enkelt varit klokt och haft större ekonomisk betydelse än rapporten fångar upp.

Men nya grepp behövs och här delar jag några av artikelförfattarnas förslag. Dit hör det som kallas ”innovationsupphandling”, alltså att en myndighet eller ett storföretag definierar ett problem man vill ha löst eller sätter upp specifikationer för vad en ny produkt ska klara - och sedan låter aktörer på marknaden tävla.

Svenska flygindustriföretag ligger i framkant när det gäller att få fram flygplan som är tystare, säkrare och avger mindre utsläpp. Men chansen för fler innovativa genombrott, åtminstone inom vårt område, ökar om vi slår vakt om, inte tunnar ut, samspelet mellan företag, myndigheter och akademi. Denna samverkan lägger också grunden för utbildning av kommande generationer som ska föra stafettpippen vidare.

ANDERS BLOM

programchef Innovair, strategiskt innovationsprogram för flyg

forskningschef FOI

ledamot av Kungliga Ingenjörsvetenskapsakademien
